

**TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE**  
**M. A. (PARANGAT) IN SOCIAL SCIENCES**  
**EXAMINATION: JUNE – 2022**  
**THIRD SEMESTER**  
**Subject: Research Methods (ID-301)**

Date: 15/06/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.30 pm

**Instructions:** 1) Attempt any *Five* questions.  
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1) What is descriptive research design? Describe the steps of descriptive research design. (20)
- Q. 2) What is plagiarism? Describe the significance of plagiarism in social research. (20)
- Q. 3) What is intellectual property rights? Discuss the merits and demerits of it. (20)
- Q. 4) What is research report writing? Describe the steps of it. (20)
- Q. 5) What is observation method? Discuss the difference between participatory and non-participatory observation method. (20)
- Q. 6) What is case study method? Describe the merits and demerits of it. (20)
- Q. 7) What is interview technique? Describe the merits and demerits of it. (20)
- Q. 8) What is archival research? Describe the significance of it. (20)
- Q. 9) What is action research? Describe the merits and demerits of it. (20)
- Q.10) **Write notes on any two of the following.** (20)
- a) Feministic research methodology
- b) Formulation of hypothesis
- c) Importance of copy rights
- d) Ethics in social research

**मराठी रूपांतर**  
**संशोधन पद्धती (ID-301)**

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १) वर्णनात्मक संशोधन आराखडा म्हणजे काय? वर्णनात्मक संशोधन आराखड्याच्या पायऱ्यांचे स्पष्टीकरण द्या. (20)
- प्र. २) वाङ्मयचौर्य म्हणजे काय? वाङ्मयचौर्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ३) बौद्धिक मालमत्ता अधिकार म्हणजे काय सांगुन त्याचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ४) संशोधन अहवाल लेखन म्हणजे काय? तसेच त्याच्या पायऱ्यांचे वर्णन करा. (20)
- प्र. ५) निरीक्षण पद्धती म्हणजे काय? सहभागी व असहभागी निरीक्षण पद्धतीमधील फरक स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ६) व्यष्टी अध्ययन पद्धती म्हणजे काय? व्यष्टी अध्ययन पद्धतीचे फायदे व तोटे सांगा. (20)
- प्र. ७) मुलाखत तंत्र म्हणजे काय? मुलाखत तंत्राचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ८) अभिलेखीय संशोधन म्हणजे काय सांगुन त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा? (20)
- प्र. ९) कृती संशोधन म्हणजे काय? सांगुन त्याचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा. (20)
- प्र. १०) पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (20)
- अ) स्त्रीवादी संशोधन पद्धती
- ब) परिकल्पनांची निर्मिती
- क) स्वामित्व अधिकाराचे महत्त्व
- ड) सामाजिक संशोधनातील नैतिकता